

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ivs Ecclesiasticvm

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

VIII. De Bullario, Cancellariæ Apostolicæ Regulis & Rotæ Decisionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

præsertim communis sententia conformior sit Juri, vel nitatur meliore ac subtiliore ratione, ut communem de Glossæ autoritate sensum rectè temperat Mascardus *concl. cit. n. 13. 14. § 19.* & alii præsertim RR. Interpp. Juris, ejus authoritati in judicando & consulendo tum demum præ aliis deferentes, cum ea jure nititur vel Ratione, & non disidet à textu: secus ei præferentes sententiam communem, Juris textui & rationi non repugnantè; quòd duo veritatem præ uno affectui in dubio præsumantur.

III. Prodiit multis post trium istorum voluminum editionem annis, & Canonici Juris Corpori in recentioribus editionibus annexus est Decretalium Liber VII. operâ Petri Matthæi ICTⁱ Lugdunensis compilatus: qui tamen licet meras Constitutiones Ecclesiasticas, à Sixto IV. usque ad Sixtum V. editas, contineat & Gregoriani voluminis instar in V. Libros digestus etiam ipse sit, Jus Ecclesiasticum omni ex parte perfectum & Authenticum non est, quòd eò comprehensas Constitutiones omnes debitò modò promulgatas, & tanquam Jus Universale Ecclesiæ propositas, non constet: & postquam à memorato ICT^o compilatus & in lucè datus est, neq; autoritate Apostolica Ecclesiastici vis Juris ipsi accommodata, neq; etiã, ut Gratiani voluminis, sic etiam ipsius textus omnes fontib⁹ sive Originalib⁹ suis accuratè respondere, unquam sit declaratum, Pirrhing *Prooem. Jur. Canon. n. 24.*

III. Paulò ante Volumen illud à memorato ICT^o datum in lucem, Decretalium Libri VII. edendi consilium suscepit Gregorius XIII. ejusque compilationem ipse primùm, dein Sixtus V. & Clemens VIII. variis S. R. E. Cardinalib⁹ ac Prælatiis, ex Constitutionibus Apostolicis, trecentorum fere annorum spatio editis, &

ex Oecumenicorum etiam Conciliorum Florentini ac Tridentini decretis concinnandam, commiserunt. Ab his etiam studio ac labore maximo ad normam voluminis Gregoriani in Libros V. digestus & ad omnem accuratorem sub seculi decimi sexti finem perfectus, typis excusus est jussu Clementis VIII. Ut adeo in hoc Decretalium Libro VII. nihil desiderari videatur, quò minus eò relatis Constitutionibus ac decretis, perinde ut aliorum Juris Canonici voluminum textibus, Ecclesiastici juris vis & auctoritas adstruatur. At revera hanc Liber ille non obtinuit, ejusque obtinendæ spe excidit, cum jam nomine Libri VII. Decretalium Clementis VIII. esset publicandus. Ratio, quæ publicationem sufflaminavit, ea fuit; ne, si tanquam Jus Ecclesiæ Universale vulgaretur, perinde ut in cæteras Juris compilationes omnes, sic in ipsum quoque Glossæ & Commentaria ederentur à Juris peritis; itaque Pii IV. S. Concilii Tridentini, cuius decreta pleraque ei, de quo agimus, Libro inserta sunt, interpretationem reservantis *Constitutio*, quæ incipit *Benedictus 7. Calend. Februarii 1562.* & prohibitio indirectè tolleretur, contra *Reg. Cùm quid vna 84 in 6.* Fagnanus *in c. Cùm venissent 12. de Judiciis à n. 61.* & Plettenberg. *Introduct. in Jus Canon. cap. 25. à n. 1.*

ARTICULUS, VIII.

De Bullario, Cancellariæ Apostolicæ Regulis & Rota Romanæ Decisionibus.

SUMMARIUM.

113. *Juris communis vim non habent Constitutiones Bullariò relata.*

114. *Nisi*

114. *Niſi pro tota Eccleſia ſint publicatæ.*
 115. *Neque etiam Cancellariæ Regule mortuò.*
 116. *Sed vivente tantùm Papâ, vim Legis habent:*
 117. *Quæ etiam carent Rotæ deciſiones.*

113. **P**ater Relata & Juris Eccleſiæ communis Corpore clauſa volumina Legis, univerſam Eccleſiam obligantis, vim Aliqui adſtruunt Bullario Romano, diverſas Summorum Pontificum Conſtitutiones collectas complectenti; propter præfixum ei privilegium Urbani Papæ VIII. Verùm, quia hoc reſpicit favorem ſolius hibliopolæ, ſine cujus licentia imprimi vendique prohibetur, inde plus authoritatis Bullarium illud non accepit, quàm alii Libri, ejuſmodi privilegiis Apoſtolicis aut Cæſareis muniti. Unde contentæ in eo Bullæ ſive Conſtitutiones Apoſtolicæ Juris authoritatem non obtinent: niſi eas pro tota Eccleſia latas & ritè promulgatas, vel uſu receptas: & cum Originalibus ſuis reſpondere, legitime conſter. Engel *Proem. n. 8.* & Plettenberg *Introduct. Jur. Canon. cap. 19. n. 2.*

114. Quin hiſ quoque, ſi jam ante Sexti Decretalium Libri editionem publicatæ, & Libro huic inferatæ vel ſpecialiter reſervatæ non ſint, viſ à Bonifacio VIII. adempta, videri poteſt *Conſtitutione*, quæ incipit *Sacroſancta 1298.* cum Sexto Libro edita ſuper non recipiendis & pro Decretalibus habendis Prædeceſſorum ſuorum Conſtitutionibus, quæ Sextò illò Libro clauſæ non reperiuntur. Verùm caſſatio & annullatio iſta referenda ad eas tantùm Conſtitutiones eſt, quæ Juris Eccleſiaſtici communis vim habere ante debebant, aut videbantur: neque afficit eas, quæ poſt editionem illam pro tota Eccleſia

ſia latæ ſunt & publicatæ: neque etiam eas, quæ pro perſonis, locis vel communitatibus particularibus, v.g. certæ aliqujus diocæſis, civitatis, Eccleſiæ, monaſterii vel Religioſæ Familiæ totius favore emanârunt: cujuſmodi plures Conſtitutiones in Bullario extant, & validæ hodie quoque ſunt.

Deinde, ejuſmodi Juris vim obtinent Regulæ Cancellariæ, ſive certæ quædam Conſtitutiones Apoſtolicæ. Non quidem, ut alii Canones Eccleſiaſtici, Apoſtolicâ ſede vacante; cum eas morte Pontificis expirare, pateat ex ipſarum *Proemio*, ubi à *ſuo tempore duraturæ* dicuntur: ſed illâ Plenâ, & poſtquam ab electo ſummo Pontifice reaſumptæ fuerunt ac renovatæ, Cochier in *Reg. Cancell. Proem. n. 8. & 20.* & Engel *Colleg. Jur. Can. Proem. n. 14.*

An autem Juris univerſalis authoritatem habeant, dubium & ratio dubitandi eſt partim; quod eas Locales Conſtitutiones eſſe, indicet ipſa earum appellatio: & pro Cancellariâ tantùm Romana, & ad iſtius magiſtratus inſtruendos conditæ videantur: partim; quòd Lex univerſalis naturâ ſuâ ſit ſtabilis, *l. Edicta 3. C. de Edendo*, Regulæ autem illæ cum ſuo Authore deſiciant. Propter hanc Rationem eas pro Locali tantùm Jure cum Anchorano *Conſil. 297. n. 1. & 2.* & Decio *in c. 1. de Conſtitut. n. 2.* habet Mafcardus *de Probat. conſul. 257. n. 1.*

Sed meliùs Franc. de Pavin. in *Præluđ. Extravag. Joan. XXII. Lud. Gomez in Proem. Reg. Cancell. q. 2. in fine.* Cochier in *earundem Regularum Rubricâ n. 22. & 23.* & Gonzalez *Apparat. n. 57.* diſtinguunt: & licet iis, quæ ſunt de dandis, ipſique Cancellariæ Apoſtolicæ præſcribuntur: & quæ litterarum ſolummodo expeditionem in Curia faciendam concernunt, iſtam duntaxat. Offici-

Officiales ligare : generales tamen, sive eas, quæ de Reservationibus Apostolicis, de Dispensationibus, de Indulgentiis impetrandis & concedendis, de certis Beneficiis per Papam conferendis, eorumve Resignationibus, de Annali & Triennali Possessore &c. agunt, Juris Universalis, etiam extra Curiam & Urbem obligantis, vim habere : & in Judicio, saltem cum à S. R. E. Vice-Cancellario impetratæ producuntur, fidem facere, censent.

Neque obstant allata in contrarium; quia imprimis Cancellariæ Regulæ ideo dicuntur vel; quod multæ earum spectent expeditiones, quæ in illa sunt : vel; quod in ea publicentur. Deinde; quia, licet in omnimoda perpetuitate deficient, stabilitatē tamen sufficientem habent, hoc ipsò; quod durent ad vitam Legislatoris, & nunquam expirent sine certa spe revocationis, paulò post futuræ, Cochier *ibid.* n. 8.

117. Superfunt Rotæ Romanæ, sive summi Tribunalis Apostolici Decisiones: quibus, etsi aliqui Legis, alii probabilis tantum doctrinæ vim adstruant, verius tamen est, eas inter partes quidem litigantes, tanquam sententias Judiciales, imò saltem, quando secundum illas sæpius judicatum est, in Curia etiam Romana, tanquam ejus stylum ac praxin, Jus facere, secundum celebrem Rotæ Auditorum Pavinum *l. cit. V. Decisiones*: quoad alios tamen & extra Curiam, etsi Jura non sint, & propterea reprobari possint, ut ex ejusdem Auditoribus agnoscit Præpositus *in can. Neque 10. dist. 9.* magnum tamen pondus authoritatis & communis, imò huic prævalentis doctrinæ, & à qua sine valida ratione & magna autoritate recedendum non sit, vim habere, aliis præfertim ejus Auditoribus allegatis, tradunt Fagnanus *in c. Cum venissent 12. de Judiciis n. 32.* Engel *l. cit. n. 17.* & Gonzalez *cit. n. 57. in fine.*

ARTICULUS IX.

De Decretis Conciliorum.

SUMMARIUM.

118. Concilii etymon & definitio.
 119. Partitio in Generale & Particulare.
 120. Generale, omnibus Christiani Orbis Episcopis convocatis,
 121. Indicitur consensu & auctoritate Sedis Apostolicæ:
 122. Sine qua congregatum legitimum non est,
 123. Extra casum Hæresis Papa vel Schismatis.
 124. Concilia Generalia approbata sunt octodecim,
 125. Ex variis causis indicta.
 126. In eis legitime congregatis præsidet Papa:
 127. Vocem decisivam jure Ordinariò habent Episcopi:
 128. Decretis Sedes Apostolica impendit confirmationem.
 129. Quæ roborata Dogmatica Fidei Carbolica articulorum,
 130. Moralia verò decreta legis Ecclesiæ Universalis vim habent.
 131. Sed verius non ante confirmationem.
 132. Papa à Consilio Generali ulla lege non constringi:
 133. Monitione tamen & consiliis dirigi potest.
 134. Particularia Concilia quadam Nationalia,
 135. Alia Provincialia, vel Diocesana sunt.
 136. Eorum decreta ultra propriam Nationem, Provinciam vel Diocesam non porriguntur:
 135. Nis.